

Uzasadnienie

wyroku Sądu Rejonowego w Łańcucie z dnia 16 listopada 2021 roku

Powódka E. K. pozwem złożonym w dniu 31 stycznia 2020 r. wniosła o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej między nią, a pozwanym B. K. z dniem 20 listopada 2019 r. oraz zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Żądanie pozwu zostało uzasadnione istnieniem ważnych powodów do ustanowienia rozdzielności majątkowej między stronami albowiem małżonkowie nie mieszkają razem i pozostają w faktycznej separacji. Od czasu wypisania powódki ze szpitala w dniu 24 września 2019 r. zamieszkała ona z córką, z uwagi na stan zdrowia wymagający stałej opieki osoby drugiej. Pozwany wiedząc o stanie zdrowia powódki wystąpił o jej wymeldowanie. Ponadto podjął działania godzące w dobro powódki i skutkujące utratą przez nią zaufania względem pozwanego.

Pozwany B. K. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Podniósł, iż na wspólnych rachunkach z żoną gromadził środki stanowiące jego majątek odrębny, uzyskane między innymi ze sprzedaży nieruchomości, których był właścicielem. Powódka, wykorzystując zaufanie pozwanego i jego zły stan zdrowia, dokonała darowizn na rzecz swoich dzieci bez zgody i wiedzy pozwanego, z pieniędzy wchodzących w skład jego majątku odrębnego. Nadto wskazał, że dokonał wymeldowania powódki, jednakże zrobił to po kilkukrotnych rozmowach telefonicznych i osobistych z żoną, w których prosił ją o powrót do domu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

E. K. i B. K. od dnia 3 października 1983 r. pozostają

w związku małżeńskim. Nie toczyła się między nimi sprawa o rozwód ani separację. Nie mają wspólnych dzieci. Nie zawierali umów majątkowych małżeńskich. Oboje posiadają dzieci z poprzedniego małżeństwa.

Między stronami nastąpił trwały i zupełny rozkład pożycia małżeńskiego. Małżonkowie nie mają ze sobą kontaktu. Nie darzą się zaufaniem. Nie są w stanie porozumiewać się w jakiegokolwiek sprawie.

Powódka nie chce widzieć pozwanego. Nie otrzymała od niego żadnego wsparcia w trakcie choroby.

Małżonkowie pozostają w faktycznej separacji od czasu choroby powódki, tj. od 24 września 2019 r., kiedy to powódka straciła przytomność i była hospitalizowana. Po wyjściu ze szpitala wymagała opieki osób drugich i w związku z tym zamieszkała u córki w Ł.. Nie powróciła do wspólnego miejsca zamieszkania z pozwanym, co było spowodowane złym stanem zdrowia pozwanego, którym powódka opiekowała się przez około 10 lat i dbała o jego rehabilitację. Powódka miała poczucie żalu do pozwanego, bowiem ani razu nie zadzwonił do niej do szpitala, nie interesował się nią, pomimo iż powódka przez wiele lat świadczyła mu opiekę.

dowód: - kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa k 7

- przesłuchanie powódki E. K. w charakterze strony k 66

Powódka E. K. ma 85 lat. Z zawodu jest krawcową. Otrzymuje emeryturę w kwocie około 1900 zł netto miesięcznie. Jest zaliczona do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności od dnia 24 września 2019 r. Wymaga stałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.

dowód: - kopia orzeczenia o niepełnosprawności k 8

- przesłuchanie powódki E. K. w charakterze strony k 66

Pozwany B. K. liczy 85 lat. Przeżył udar mózgu. Wymaga pomocy osób drugich w czynnościach samoobsługowych i pielęgnacyjnych. Porusza się na wózku inwalidzkim. Choruje na nadciśnienie, cukrzycę insulinoniezależną, przewlekłą niewydolność nerek. Przebywa w (...) w D.. Nigdy nie prowadził hulaszczego trybu życia. Nie trwonił majątku.

Pierwsza żona pozwanego zmarła. Z pierwszego małżeństwa ma on dwoje dzieci: J. N. mieszkającą w Stanach Zjednoczonych i D. K. zamieszkałego w M..

dowód: - kopia zaświadczenia lekarskiego k 115

- kopia zaświadczenia fizjoterapeuty k 116

- przesłuchanie powódki E. K. w charakterze strony k 67

Małżonkowie nie posiadają wspólnego majątku. Do września 2019 r. mieszkali wspólnie w domu pozwanego w P.. W trakcie małżeństwa dokonywali remontów domu, rozbudowali piętro domu, na którym zrobili duży pokój i łazienkę oraz wybudowali dwa odrębne garaże, na których zostały wykonane dwa mieszkania składające się z kuchni, łazienki, przedpokoju i dwóch pokoi. Ponadto strony położyły kostkę na podwórzu, zrobiły bramę wjazdową na posesję, wymieniły kanalizację.

dowód: - przesłuchanie powódki E. K. w charakterze strony k 67

Pozwany posiadał majątek w postaci działek, które otrzymał po zmarłej żonie. Pieniądze ze sprzedaży działek zostały ulokowane na wspólnym rachunku bankowym stron. Powódka miała świadomość, że działki stanowiły majątek osobisty pozwanego i tym samym nie wchodziły do majątku wspólnego stron. Na rachunku wspólnym, poza tymi środkami, znajdowały się oszczędności powódki wygoszodarowane z jej zarobków otrzymanych w Stanach Zjednoczonych, gdzie wyjeżdżała cztery razy na okresy trwające po pół roku oraz bieżąca emerytura, wpływająca co miesiąc w kwocie po 1900 zł.

Powódka twierdzi, iż małżonkowie żyli w zgodzie do jesieni 2019 r. Mąż nie mówił jej, iż tylko on może dysponować środkami ze sprzedaży działek z tego względu, że stanowią jego majątek osobisty. Według powódki, małżonkowie wspólnie ustalili, że wspólnie będą zarządzać tymi środkami.

Z kolei z przesłuchania pozwanego wynika, że polecił on żonie aby pieniądze ze sprzedaży działek wpłaciła na jego rachunek bankowy, ale po czasie okazało się, że powódka wpłaciła je na rachunek wspólny stron. Według pozwanego, powódka wiedziała, że środki te pozwany zamierza przekazać swoim dzieciom albowiem pochodziły ze sprzedaży nieruchomości, które wcześniej były własnością ich matki.

dowód: - przesłuchanie powódki E. K. w charakterze strony k 66

- przesłuchanie pozwanego B. K. w charakterze strony k 104

Powódka wskazała, że kilka tysięcy złotych ze wspólnego rachunku bankowego z pozwanym przekazała swojemu synowi R. B. ponieważ kilka lat wcześniej kupował on meble do domu zajmowanego przez strony. Nadto podała, że połowę środków na wspólnym rachunku zostawiła mężowi i połowę sobie. Po wyjściu powódki ze szpitala, jej córka dysponowała połową tych środków.

dowód: - przesłuchanie powódki E. K. w charakterze strony k 667

Przed Sądem Rejonowym w Łańcucie w sprawie I C 650/19 toczy się postępowanie z powództwa B. K. złożonego w dniu 28 grudnia 2019 r. przeciwko E. K. i jej synowi R. B. o zapłatę kwoty 16.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia 31 października 2019 r.

Nadto przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie w sprawie I C 25/20 toczy się postępowanie z powództwa B. K. złożonego w dniu 7 stycznia 2020 r. przeciwko E. K. i jej córce J. O. o zapłatę kwoty 99.300 zł wraz z ustawowymi odsetkami licznymi od dnia 31 października 2019 r.

Powyższe żądania zostały uzasadnione tym, że E. K. wykorzystując zły stan zdrowia i zaufanie męża dokonała darowizn na rzecz swoich dzieci, bez zgody i wiedzy męża. Na rzecz syna R. B. w okresie od 16 listopada 2018 r. do 12 lipca 2019 r. dokonała w czterech przelewach darowizny na kwotę łącznie 16.000 zł, natomiast na rzecz córki J. O. w dwóch ratach kwoty 99.300 zł. Pieniądze te stanowiły majątek odrębny B. K. albowiem pochodziły ze sprzedaży działek nabytych przez niego przed zawarciem małżeństwa z E. K., w drodze dziedziczenia ustawowego po zmarłej pierwszej żonie. W latach 2005 – 2008 B. K. sprzedał cztery działki o łącznej wartości 51.000 zł, w latach 2013 – 2014 sprzedał dwie kolejne działki o łącznej wartości 12.000 zł, zaś na początku 2019 r. sprzedał cztery działki za kwotę łącznie 110.000 zł.

dowód: - dokumenty zalegające w aktach I C 650/19 SR w Łańcucie

- dokumenty zalegające w aktach I C 25/20 SO w Rzeszowie

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z treścią art. 52 § 1 kro z ważnych powod każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej. Z kolei w myśl art. 52 § 2 kro zdanie drugie – w wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż wytoczenie powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Powódka domagała się ustanowienia rozdzielności majątkowej małżeńskiej z datą wsteczną, tj. z dniem 20 listopada 2019 r., a więc niespełna 2,5 miesiąca przed wniesieniem pozwu. Pozew został złożony w dniu 31 stycznia 2020 r.

Bezspornym jest, iż małżonkowie E. K. i B. K. pozostają w faktycznej, trwałej separacji od końca września 2019 r. Między małżonkami nastąpił trwały i zupełny rozkładu pożycia małżeńskiego. Strony nie widzą szans na powrót do wspólnego życia. Nie mają do siebie zaufania. Nie utrzymują ze sobą żadnych kontaktów. Nie porozumiewają się w żadnej sprawie.

Powódka nie chce znać pozwanego i nosić jego nazwiska, co związane jest z tym, że pozwany nie wykazał nią żadnego zainteresowania w okresie, kiedy znacząco podupadła na zdrowiu i była hospitalizowana jesienią 2019 r., mimo że sama opiekowała się pozwanym przez ostatnie 10 lat. Nadto pozwany złożył przeciwko niej dwa pozwy o zapłatę, choć w jej przekonaniu strony wspólnie ustaliły, iż oboje małżonkowie mają prawo dysponować środkami zgromadzonymi na wspólnym rachunku, w tym pochodzącymi ze sprzedaży działek wchodzących w skład majątku osobistego pozwanego.

Małżonkowie stale mieszkają oddzielnie od 24 września 2019 r., kiedy to powódka na skutek utraty przytomności trafiła do szpitala. Po hospitalizacji wymagała opieki osób drugich i w związku z tym zamieszkała u córki w Ł.. Została zaliczona do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, z uwagi na znacznie ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji.

Powódka mieszka u córki, a pozwany w (...) w D..

Od czasu oddzielnego zamieszkania małżonkowie nie współdziałają w zarządzie majątkiem wspólnym. Nie mają ze sobą kontaktu. Nie rozmawiają ze sobą. Nie potrafią porozumieć się nie tylko w sprawach finansowych ale także w jakichkolwiek innych sprawach dotyczących życia codziennego. Żywią do siebie niechęć. Nie mają do siebie zaufania. Pozostają w głębokim konflikcie, który generował złożenie przez pozwanego dwóch pozwów o zapłatę przeciwko żonie i jej dzieciom. Pozwany czuje się oszukany, w związku z dokonaniem przez powódkę darowizn na rzecz dzieci ze środków

pochodzących ze sprzedaży nieruchomości będących wyłączną własnością pozwanego, przy czym darowizny te zostały dokonane bez jego zgody i wiedzy.

Pozwany nie godzi się na ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej i wnosi oddalenie powództwa w całości, wskazując że nie dał powodu do uwzględnienia żądania albowiem wymeldował powódkę, z uwagi na jej niechęć do powrotu do domu i dalszego wspólnego zamieszkiwania z pozwanym oraz złożył pozwy o zapłatę, gdyż powódka nie zwróciła mu pieniędzy wybranych ze wspólnego rachunku, a stanowiących jego majątek odrębny.

W ocenie sądu fakt niepowrotu powódki do domu zajmowanego z mężem nie wynikał z jej niechęci, lecz był podyktowany jej stanem zdrowia. Powódka od czasu hospitalizacji, tj. od 24 września 2019 r. została zaliczona do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, z uwagi na konieczność opieki osoby drugiej i znacznie ograniczoną możliwość samodzielnej egzystencji. Nie była w stanie mieszkać z pozwanym albowiem on sam wymagał opieki, którą powódka świadczyła mu przez ostatnie 10 lat. Powódka odczuwała też duży zawód i żal, w związku z brakiem zainteresowania pozwanego jej osobą w trakcie pobytu w szpitalu. Pozwany ani razu do niej nie zadzwonił.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności, a zwłaszcza jednoznaczne ustalenie przez sąd, iż między małżonkami istnieje separacja faktyczna od końca września 2019 r., która ma charakter trwały, a nie przejściowy, a rozkład ich pożycia nabrali cech trwałości i zupełności, sąd ustanowił rozdzielność majątkową małżeńską zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 20 listopada 2019 r., na podstawie art. 52 § 1 kro i art. 52 § 2 kro zdanie drugie. Za ustanowieniem rozdzielności z datą wsteczną przemawia brak jakiegokolwiek porozumienia między stronami, który uniemożliwia im wspólne podejmowanie decyzji finansowych.

Kierując się dyspozycją art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 kpc, to jest zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, zasądzono

od pozwanego B. K. na rzecz powódki E. K. kwotę 920 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. Na kwotę tę składa się opłata stała od pozwu w kwocie 200 zł zgodnie z art. 27 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz kwota 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku.

W myśl art. 98 § 1¹ kpc od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych liczonych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za okres od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty.